

The failure of a new form of employee representation : Polish works councils in comparative perspective / Katarzyna Skorupińska // Eur. J. Ind. Relat. - 2018, nr 2, s. 163-178, tab. bibliogr.

Porażka nowej formy reprezentacji pracowników : polskie rady zakładowe z perspektywy porównawczej.

Rady zakładowe są powszechną formą uczestnictwa pracowników w Europie, dającą dostęp do informacji, konsultacji z pracodawcą a także, w niektórych państwach, wpływu na decyzje podejmowane w przedsiębiorstwie. Rady reprezentują interesy wszystkich pracowników danej firmy bez względu na to, czy przynależą oni do związków zawodowych, czy też nie. W wielu krajach europejskich rady zakładowe są postrzegane jako alternatywna forma reprezentacji pracowników, która wyłoniła się w obliczu kryzysu związków zawodowych. Z jednej strony mogą stanowić instytucje prowadzące do wzmocnienia związków, z drugiej ich rola może polegać na taktyce unikania członkostwa w związkach. Wprowadzenie w 2002 roku dyrektywy na temat procedur informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami było szczególnie ważne dla krajów Europy Środkowowschodniej (ang. Central and Eastern Europe - CEE), w których brakowało ogólnego ustawowego systemu działania rad zakładowych. W 2006 roku ustawa o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji wprowadziła rady zakładowe do przedsiębiorstw w Polsce. Niniejszy artykuł uaktualnia poprzednie analizy poprzez badanie powiązań pomiędzy związkami zawodowymi a nowymi „demokratycznymi” radami w kontekście przedsiębiorstw, w których pracownicy są zrzeszeni. Artykuł rozpoczyna przedstawienie „idealnego typu” rad zakładowych w Niemczech, przeszkód stojących na drodze wprowadzenia rad zakładowych w krajach CEE oraz doświadczeń z wczesnych lat ich funkcjonowania w Polsce. Następnie opisano budowę badania oraz wykorzystane metody, a także omówiono uzyskane wyniki pod względem wymiaru instytucjonalnego, prawnego i organizacyjnego rad zakładowych w Polsce. Artykuł podsumowuje przedstawienie źródeł ciągłej słabości po stronie polskich rad zakładowych.